

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 1P/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2721201051
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2022:2721201051.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. Š.S., H.. XX.XX.XXXX, zastúpené v konaní opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, prac. Skalica, dieťa rodičov: otca Q. K.G., H.. XX.XX.XXXX, C.: D., M.. Q. X, zastúpený advokátkou: Mgr. Gabriela Janíková, advokát, so sídlom: Hviezdoslavovo nám. 25, Bratislava a matky Z. Š., H.. XX.XX.XXXX, C.: E., E. XXX/XX, zastúpená advokátom: Mg. Ing. Juraj Trokan, advokát, so sídlom: Trnava, Vajanského 10 za účasti: Okresná prokuratúra Skalica, Ružová 2, Skalica o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zmenu zverenia maloletej K. z a m i e t a .

II. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletou K. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každý týždeň v roku od piatka od 17,00 hod. do nedele do 19,00 hod. s tým, že matka je p o v i n n á maloletú na styk riadne a včas pripraviť, odovzdať otcovi a otec je p o v i n n ý maloletú po ukončení styku riadne a včas matke vrátiť v mieste bydliska maloletej.

III. Súd týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Skalica č.k. 8P/59/2018 - 70 zo dňa 14. novembra 2018 v časti úpravy styku otca s maloletou K..

IV. Súd u r č u j e nad výchovou maloletej K. d o h ľ a d na obdobie jedného roka od právoplatnosti rozsudku za súčinností ÚPSVaR Senica, ktorému u k l a d á p o v i n n o s ť podať správu súdu s výsledkami zistenia pomerov v domácnosti matky vždy do 30.09.2022 a do 30.03.2023.

V. Súd u k l a d á rodičom maloletej K. p o v i n n o s ť spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately počas výkonu výchovného opatrenia.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom podaným na súde dňa 11.08.2021 domáhal zverenia maloletej do svojej osobnej starostlivosti, určenia výživného matke na maloletú v sume 100 eur mesačne, neupravenia styku matke s maloletou, uložením povinnosti rodičom vzájomne sa informovať o zdravotnom stave maloletej. Návrh dôvodil rozhodujúcimi skutočnosťami, že rozsudkom Okresného súdu Skalica zo dňa 14.11.2018 sp. zn. 8P/59/2018 - 70 (správne malo byť uvedené č.k.) súd schválil rodičovskú dohodu o úprave práva a povinnosti k maloletemu dieťaťu tak, že maloletá K. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach, otec sa zaväzuje prispievať na výživu maloletej K. sumou 250 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, všetko s účinnosťou od 15.05.2018, styk otca s maloletou sa neupravuje,

rodičia sú povinní sa vzájomne informovať o zdravotnom stave maloletého dieťaťa a to bezodkladne potom, ako nastane akákoľvek zmena a ak sa rodičia písomne nedohodnú inak platí, že poberateľom prídavku na dieťa a daňového bonusu je matka. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení predložil súdu rodný list maloletej. Už v tom čase otec upozorňoval na to, že matka maloletej má problémy s alkoholom a jednoznačne sa na súdnom pojednávaní vyjadril, že s dohodou súhlasí výlučne za podmienky, že matka bude viesť riadny život a riadne sa o maloletú starať, najmä, že nebude požívať v nadmernom množstve alkohol. Matka však začala podľa vedomostí otca opätovne nadmerne piť a o maloletú sa tak nie je schopná riadne postarať a vychovávať ju. Opakovala sa situácia, keď prišiel pre maloletú alebo ju odovzdával matka bola opitá, musel dieťa vziať k sebe do Q. a priviezol ho na druhý deň. V dôsledku zanedbanej starostlivosti maloletá na konci školského roka 2021 opakovane niekoľko dní zmeškala školskú dochádzku. Maloletá K. je cca od 25.05.2021 nepretržite v domácnosti otca, ktorý sa o ňu stará v Q., chodíva aj na Slovensko, do D.. Za celé takmer dvojmesačné obdobie matka maloletú nenavštívila s výnimkou jediného telefonátu sa s ňou za celú dobu nekontaktovala, neinformovala sa o ňu, neprejavovala žiaden záujem. Otec žije so svojou partnerkou a ich spoločnou 1 a 3 ročnou dcérou v Q.. Partnerka otca súhlasí so starostlivosťou o maloletú, pomáha, dobre sa oznejú, sú zvyknuté na seba, majú spolu dobrý vzťah. V rodinnom domčeku partnerky a otca má maloletá svoju izbičku, hovorí po nemecky a predbežne otec dohodol stretnutie s riaditeľkou miestnej školy s možnosťou navštevovania školy maloletou. V návrhu otec neoznačil dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností (§ 25 C.m.p.).

2. Matka s návrhom nesúhlasila a navrhla, aby súd rozhodol o starostlivosti a výžive maloletej tak ako doteraz a upravil styk otca tak, že je oprávnený sa stykať s maloletou každý víkend od piatky 17,00 hod. do nedele 19,00 hod. s tým, že si ju prevezme a odovzdá v mieste bydliska matky. V skutkových tvrdeniach poukázala na nepravdivé a vymyslené dôvody otca. O maloletú a aj o ostatné svoje deti sa riadne stará. Maloletá v škole dobre prospieva napriek poruche pozornosti (ADHD), navštevuje rôzne krúžky (flauta, spev). Stávalo sa, že otec mal odovzdať maloletú najneskôr v nedeľu o 20,00 hod. a vozil ju po polnoci alebo ráno pred školou, musela vynechávať prvú hodinu. Po tom čo si našiel otec novú priateľku o maloletú neprejavil 2,5 mesiaca žiadny záujem. Matka pije menej než príležitostne (1 - 2 pivá/ posedenie a aj to iba v lete). Počas dojčenia vôbec nepila, pri životospráve, dennom režime, starostlivosti o tri maloleté deti, dom a záhradu nemá na alkohol čas ani pomyslenie. Naopak otec má problém s návykovými látkami. Neustále vyvoláva konflikty (vadí mu návšteva tanečného krúžku, lebo majú krátke sukne; vadia mu dlhé vlasy, ostrihal ju, aby na ňu nepozerali, neukradli ju; zakazuje atletiku, lebo ničí kĺby), prekáža mu, že navštevuje psychologickú poradňu pre ADHS. Počas pobytu maloletej u otca v Q. v lehote 2021 jej otec neuviedol adresu pobytu, výslovne uvádzal, že jej návštevu neumožní, maloletú jej neodovzdá, zámerne prerušoval rozhovory. V Q. sa o maloletú stará prevažne partnerka otca a keď je s otcom trávi s ním čas v práci v dodávke na telefóne, otec nedokáže zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Otec má prejavy násillia, nie raz počas spoločného bývania matku bil, aj počas tehotenstva s maloletou. Matka má za to, že nedošlo k takej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností. Vo vyjadrení matka neoznačila dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení (§ 32 ods. 2 C.s.p.).

3. Kolízny opatrovník maloletej počas konania navrhol upraviť styk otca s maloletou s tým, že neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti matky o maloletú a nie je dôvod na zmenu zverenia maloletej.

4. Prokurátor počas konania navrhol návrh otca zamietnuť s tým, že neboli preukázané skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu ostatného rozhodnutia súdu.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, svedkov, pohovorom s maloletou, listinnými dôkazmi, opakovaným prešetrením pomerov v domácnosti matky, ktoré dokazovanie považoval za dostatočné na zistenie tohto skutočného stavu veci:

6. Rozsudkom Okresného súdu Skalica č.k. 8P/59/2018 - 70 zo dňa 14. novembra 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2018 súd schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu takto:

„Maloleté dieťa K. Š., H.. XX.XX.XXXX sa z a z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach s účinnosťou od 15.05.2018. Otec sa z a z v ä z u j e prispievať na výživu maloletej K. sumou 250,- eur mesačne vždy do

15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 15.05.2018. Nedoplatok na výživnom za čas od 15.05.2018 do 31.10.2018 otec n e m á . Na žiadosť rodičov sa styk otca s maloletou K. n e u p r a v u j e. Rodičia s ú p o v i n í vzájomne sa informovať o zdravotnom stave maloletého dieťaťa a to bezodkladne po tom ako nastane akákoľvek zmena a ak sa rodičia písomne nedohodnú inak platí, že poberateľom prídavku a daňového bonusu je matka.“

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

7. Obsahom pripojeného Okresného súdu Skalica sp. zn. 8P/59/2018 mal súd preukázané, že maloletá K. (ďalej len „mal.“) pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorý žili v spoločnej domácnosti do roku 2016. So súhlasom matky žila mal. K. u otca, pretože matka mala problémy s hľadaním bytu. Zabezpečovala starostlivosť o mal. M. Z., H.. XX.XX.XXXX, ktorý bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Našla si nového partnera, s ktorým očakávala narodenie dieťaťa. Mala záujem na tom, aby súrodenci vyrastali spolu a mal. K. navštevovala základnú školu na Slovensku. Otec nemal na mal. čas, bol pracovne dosť vyťažovaný a mal. trávila čas prevažne s jeho partnerkou. Podľa správy kolízneho opatrovníka v konaní maloletá podľa dohody rodičov žila od roku 2017 do polovice júna 2018 u otca v Q., kde navštevovala materskú školu. Potom bola striedavo u rodičov. Od septembra 2018 matka mal. prihlásila do materskej školy na predškolskú prípravu. Matka bola schopná zabezpečiť starostlivosť o mal., mala vyhovujúce podmienky pre jej vývoj a bolo v záujme maloletých detí, aby boli zachované súrodenecké väzby.

8. Výsluchom otca mal súd preukázané, že býva v Q. spolu s partnerkou a ich mal. dieťaťom. Pracuje ako živnostník, sám si organizuje výkon práce a môže mal. odvieť do školy, vyzdvihnúť ju a potom sa o ňu postarať. Mal. má matku rada, je s ňou šťastná, matka sa vie o ňu postarať. Zmeny zverenia sa domáhal z dôvodu, že matka opäť začala požívať alkoholické nápoje, matku videl pod ich vplyvom. Počas ich spoluzitia mali s matkou časté hádky, aj vzájomné fyzické útoky, pretože matka počas tehotenstva fajčila a požívala alkohol. Mal. nemá u matky režim, posledné dva týždne pred koncom šk. roka nebola niekoľko dní v škole. Počas roka prebiehal styk s mal. na základe dohody rodičov tak často, ako sa mu podarilo. Mal. vyzdvihol v piatok a vrátil ju v pondelok do školy. Cesta z jeho domácnosti trvá 1,5 hodiny, musia vstávať ráno o 05,00 hod., stalo sa, že mal. prišla neskôr do školy kvôli cestovaniu. Navrhol, aby bola mal. zverená do jeho starostlivosti počas pracovných dní a od piatku počas víkendov, aby bola mal. u matky. Myslel si, že pri takejto úprave to nebude fungovať, pretože matka nebude chodiť pre maloletú aj z finančných dôvodov. V súvislosti so zistenou diagnózou ADHD u mal., túto jej nikto v Q. nedidiagnostikoval. Mal. nevracia matke v nedeľu, pretože si s ňou ešte chce užiť nedeľu večer. V súvislosti s požívaním alkoholu mala matka zadržané vodičské oprávnenie a taktiež počas vyšetřovaného konania jej druhá bola pod vplyvom alkoholu.

9. Výsluchom matky mal súd preukázané, že býva v spoločnej domácnosti s partnerom, mal. deťmi M., K. B. Z.. Počas tehotenstva a do tretieho veku najmladšieho dieťaťa vôbec alkoholické nápoje nepožívala. V súčasnej dobe nepije víno, ani tvrdý alkohol. Vypije max. 3 veľké pívá v priebehu 2 - 3 mesiacov, najmä v letnom období. Mal. K. ju nemala kde vidieť pod vplyvom alkoholu. Zabezpečuje starostlivosť o mal. M., s otcom ktorého nemajú žiadne problémy. V minulosti nebol problém s požívaním alkoholu v takom rozsahu ako uvádzal otec. S požívaním alkoholu sa vysporiadala. Je na predĺženej rodičovskej dovolenke a chodí na brigády pracovať na okrasných záhradách. Partner bol prepustený z výkonu trestu, keď bol odsúdený za nebezpečné vyhrážanie. Mal. K.H. bola v roku 2020 diagnostikovaná porucha ADHD. Na vyučovanie je vždy pripravená, má v škole vymedzený väčší časový priestor na vyriešenie úlohy, odpoveď, môže sa prejsť po triede. S mal. sa pripravuje na vyučovanie. Počas dištančného vzdelávania sa venovala aj trom deťom svojej sestry. V domácnosti sa nebijú, nepožívajú alkohol, ani drogy.

10. Výsluchom svedka Q. Z., otca mal. M., ktorého má matka zvereného do osobnej starostlivosti mal súd preukázané, že sa realizuje jeho styk s mal. M. tak, že matka mu ho vždy v nedeľu privezie a podľa dohody je u neho do stredy alebo do štvrtka. Nemá s matkou žiadne problémy, vždy sa vedia dohodnúť. Počas ich kontaktov neprišlo k žiadnemu nedorozumeniu. S mal. M. je všetko v poriadku čo sa týka čistoty, správania sa, mal. si nesťažuje, nevníma, že by na mal. vplývali nejaké negatívne javy. Myslí si, že ak by bol v domácnosti matky problém, toto by mu povedal.

11. Výsluchom svedka A. P., partnera matky mal súd preukázané, že s matkou žije v spoločnej domácnosti takmer 4 roky a z ich vzťahu pochádza jedno maloleté dieťa. Je evidovaný ako

nezamestnaný, nepoberá žiadne dávky. Maľuje obrazy v ateliéry, ktoré predáva. Do škôlky a školy vozia mal. deti striedavo s matkou, poobede deti vyzdvihuje matka. Po príchode do domácnosti sa deťom venuje matka, učí sa s nimi a on varí. Pri výchove detí nemajú žiadne vážne problémy. V súvislosti s uloženým trestom ambulantného liečenia sa informoval u psychiatra Dr. Radó, ktorý mu povedal, že ešte nemá žiadnu dokumentáciu. Od podmieneného prepustenia abstínuje, nestalo sa, že by požil alkohol, ani mimo domácnosť. Matka príležitostne požíva alkohol, napr. do mesiaca si dá pivo alebo pohár dva vína. Nevidel ju pod vplyvom alkoholu. S mal. K. má dobrý vzťah, ale trávia spolu málo času. Chodí do domácnosti po 17,00 hod. a mal. je od piatku do nedele u otca. V domácnosti nemajú hádky, nedochádza k fyzickému násiliu. Drogy nepožíva, nemá s nimi žiaden styk.

12. Vykonaným pohovorom s mal. K. za účelom zistenia jej názoru pri použití § 38 C.m.p. a § 43 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) mal súd preukázané, že mal. má dobrý vzťah k obom rodičom. Po príchode zo školy sa učí s matkou, potom sa hrá, alebo chodia na vychádzky. Má rada svojich súrodencov M. B. Z., dobre si vychádzajú, ak by ich dlhšie nevidela, chýbali by jej. U otca pomáha v starostlivosti o kone, ktoré ju moc bavia. Ku koňom chodia teraz každý týždeň od piatku do nedele. Prespávajú u babky, u ktorej má posteľ a svoje veci. Do Q. teraz chodia menej. U každého z rodičov by chcela byť po päť dní. Ak je u jedného je jej smutno za druhým a naopak.

13. Správami kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že boli vykonávané opakovane aj neohlásené návštevy v domácnosti matky. Počas ich realizácie neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. deti. Býva s partnerom a mal. deťmi v 4-izbovom byte, ktorý pozostáva zo vstupnej chodby na prízemí, na poschodí veľká obývací izba, kuchyňa s jedálňou, 2 detské izby a spálňa. Mal. K. má svoju detskú izbu, riadne zariadenú podľa svojich potrieb. Domácnosť bola počas aj neohlásených návštev uprataná, čistota a hygiena na veľmi dobrej úrovni, nenachádzal sa žiaden alkohol a ani z matky nebolo cítiť, že by požila alkohol. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok 275,90 eur mesačne, rodinné prídavky na 3 mal. deti v sume 76,50 eur mesačne, poberá výživné na mal. M. v sume 50 eur mesačne. V domácnosti platia 200 eur elektrinu, plyn, vodu, 20 eur telefón, mal. K. 30 eur polročne ZUŠ. Matka má s mal. dobrý vzťah, nikdy sa nestalo, že by nechce byť v domácnosti, že chce zostať u otca. Mal. navštevuje 3. ročník základnej školy, ZUŠ Holíč - spev, flauta a atletiku. Pri kontakte s triedou učiteľkou uviedla, že mal. v šk. roku 2020/2021 zameškala celkom 102 vyučovacích hodín. Všetky mala ospravedlnené. Stalo sa, že otec mal. vrátil matke v pondelok a neprišla na prvé dve hodiny. Mal. chodila riadne pripravená, počas dištančného vzdelávania sa pripájala na online vyučovanie, je integrovanou žiačkou (ADHD). Nič nenasvedčovalo k tomu, že by o mal. nebolo riadne postarané. Po víkendoch chodila k otcovi a nespozorovali v škole zmenu správania. Matka so školou pravidelne spolupracuje, informuje sa na mal., nikdy pri stretnutí s matkou nejavila známky požitia alkoholu, nebol z nej alkohol cítiť. Pri pohovore mal. uviedla, že sa rada hrá so súrodencami. Po príchode zo školy sa učí, potom ide ku kamarátke, alebo na preliezky, s mamkou boli na opičej dráhe. Tatko býva v Q., ale na Slovensku má kone. V Q. prespia u otcovej priateľky, kde má svoje veci. Má tam ešte jednu sestru G.. Stará sa o ňu otcova priateľka, ktorá je na ňu hodná. V lete chodila s otcom do práce. U oboch rodičov jej je dobre. Nebola rozhodná pri otázke, či by chcela chodiť do školy v Q.. Otec ju vozí v pondelok, cesta trvá hodinu a pol, niekedy to nestihne do školy.

14. Podľa správy Základnej školy, Holíč, mal. K. je žiačkou 3. ročníka, do školy chodí pripravená, plní si domáce úlohy, vždy je čisto a vhodne upravená. Voči vyučujúcim a spolužiakom sa správa priateľsky, nemá žiadne východné problémy. Má diagnostikované ADHD (porucha pozornosti a hyperaktivita). Vzdeláva sa podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Vyžaduje sústavnú domácu prípravu na vyučovanie, ktorú zabezpečuje matka. Matka sa zúčastnila rodičovského združenia. V tomto školskom roku vymeškala 13 vyučovacích hodín, z toho 5 ospravedlnil otec, zvyšné boli návštevy zubára, raz zaspala, čo ospravedlnila matka. Vymeškala 9 pondelkov, z ktorých 6 chýbala celý a 3-krát mala neskorý príchod, čo matka ospravedlnila. O správanie a výsledky sa zaujímajú obaja rodičia.

15. Podľa pripojeného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 11Em/2/2021 matka sa návrhom podaným na súde dňa 17.08.2021 domáhala nariadenia výkonu rozsudku z dôvodu, že otec prevzal dňa 25.06.2021 mal. na styk a matke ju odmietol vrátiť, snažil sa ju odhlásiť zo základnej školy, zdržiaval sa pre matku na neznámom mieste v Q.. Matka kontaktovala Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, Veľvyslanectvo SR vo Viedni za účelom zistenia adresy pobytu otca v Q.. Súd uznesením zo dňa 07. októbra 2021 konanie o výkon rozhodnutia zastavil. Podľa odôvodnenia matka podaním

doručeným súdu dňa 23.09.2021 navrhla konanie zastaviť z dôvodu, že otec v súčasnosti úpravu styku dodržiava.

16. Podľa pripojeného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. OT/13/2011 trestným rozkazom zo dňa 20. novembra 2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.11.2011 bola matka uznaná za vinnú zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 trestného zákona, bola odsúdená na trest povinnej práce vo výmere 50 hodín a uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na dobu 18 mesiacov. Trest povinnej práce odpracovala dňa 08.02.2012.

17. Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov sa matka dopustila jedného priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky vybavený napomenutím. Otec sa celkom od roku 2016 dopustil 19 krát priestupkov, prevažne na úseku bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, za ktoré mu boli opakovane uložené blokové pokuty od 10 eur do 100 eur.

18. Podľa pripojeného spisu OR PZ v Skalici č. ORPZ-SI-OPDP3-2021 sa dňa 24.10.2021 otec dopustil hrubého správania na úseku strelných zbraní a streliva tým, že v čase o 20,25 hod. dňa 24.10.2021 v E. pred rodinným domom č. 346/48 vytiahol legálne držanú expanznú zbraň kategórie „D“ a to pištoľ zn. EKOL Aras Compact, typ Cal 9 mm P.A.K., v ktorej bol vložený 1 ks zásobník s 3 ks nápojov s označením 9 mm, WADIE PACS, čím uvedeným konaním nebola poškodenému A. P. spôsobená ujma na zdraví ani majetku, teda sa dopustil priestupku. Obsahom spisového materiálu bol aj zápis o dychovej skúške matky, z ktorého mal súd preukázané, že dňa 25.10.2021 v čase spáchaného priestupku bola u matky nameraná hodnota alkoholu 0,00 mg/L.

19. Podľa pripojeného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 8T/18/2021 rozsudkom zo dňa 19. apríla 2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.04.2021 bol A. P. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania a prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov. Dňa 19.08.2021 bol podmenečne prepustený na slobodu. Podľa záverov znaleckého posudku v trestnej veci nebola zistená u partnera matky žiadna duševná porucha, konštatovaná závislosť od kanabinoïdov (marihuany) a alkoholu, z psychiatrického hľadiska nie je jeho pobyt na slobode pre spoločnosť nebezpečný.

20. Podľa daňového priznania otec vykonáva na území SR samostatne zárobkovú činnosť a súčasne má príjem z výkonu činnosti na území Q..

21. Podľa e-mailovej komunikácie partnerky otca so školou v Q., ak by bola maloletá nahlásená v obci, má v škole isté miesto, nemôžu posúdiť, či mal. môže na škole dostať podporu, ktorú potrebuje. Niekedy je potrebná podpora v malej skupine, čo nemôžu sľúbiť, pretože k tomu je potrebné rozhodnutie o potrebe špeciálnej pedagogickej podpory.

22. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine <aspi://module='ASPI'&link='36/2005%20Z.z.%252336'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku <aspi://module='ASPI'&link='161/2015%20Z.z.%2523121'&ucin-k-dni='30.12.9999'> (ďalej len „C.m.p.“), rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 26 zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa <aspi://module='ASPI'&link='104/1991%20Zb.%2523%25C8l.3'&ucin-k-dni='30.12.9999'> (ďalej len „Dohovor“), záujem dieťaťa musí byť prvoradým

hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. Podľa čl. 7 ods. 1 Dohovoru <aspi://module='ASPI'&link='104/1991%20Zb.%2523%25C8I.7'&ucin-k-dni='30.12.9999'> každé dieťa je registrované ihneď po narodení a má od narodenia právo na meno, právo na štátnu príslušnosť, a pokiaľ to je možné, právo poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť.

27. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru <aspi://module='ASPI'&link='104/1991%20Zb.%2523%25C8I.9'&ucin-k-dni='30.12.9999'> štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

28. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine <aspi://module='ASPI'&link='36/2005%20Z.z.%252343'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

29. Na základe podaného návrhu otcom bola predmetom konania zmena predchádzajúceho rozhodnutia súdu, ktorým schválil dohodu rodičov o výkone ich rodičovských práv a povinností k mal. K. tak, že mal. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť výživné na mal. a styk s mal. nebol upravený. Otec sa domáhal zverenia mal. do svojej osobnej starostlivosti, určenie výživného matke a styk neupraviť. Počas konania navrhol, aby bol upravený styk tak, že matka bude oprávnená stretávať sa s mal. od piatku do nedele.

30. V zmysle zákonnej úpravy súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutia alebo dohody o výkone rodičovských práv a povinností. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov, ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb. Po pojmom zmena pomerov zákon rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru. Malo by ísť o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností alebo rozhodnutia súdu o schválení dohody rodičov. Pri rozhodovaní súd musí prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

31. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že v roku 2018 súd rozhodol schválením dohody rodičov o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností k mal. K. a od tejto doby neprišlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu zverenia mal. do starostlivosti otca. V konaní nebol preukázaný otcom tvrdený podstatný dôvod zmeny zverenia a to požívanie alkoholu zo strany matky a nezabezpečovanie riadnej starostlivosti o mal.. Žiadnym z vykonaných dôkazov nebolo preukázané, že by matka mal. požívala alkohol, javila známky jeho požitia, alebo bolo podozrenie, že bola pod vplyvom alkoholu. V starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky. Maloletá dobre prosperuje v škole, na vyučovanie chodí pripravená, hygienu má na požadovanej úrovni, správa sa slušne, nie sú s ňou žiadne výchovné problémy. Pri zisťovaní názoru maloletej mal súd preukázané, že má dobrý vzťah ku každému z rodičov, k ďalším súrodencom, parí medzi detí, ktoré zvládajú striedanie domácností aj počas týždňa. Mal. je vychovávaná v domácnosti matky od narodenia, bez zistených nedostatkov, ktoré by sa prejavovali na správaní sa maloletej. Súd preto návrh otca na zverenie maloletej do jeho starostlivosti zamietol.

32. Podľa § 25 ods. 1, 2 zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo;, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. Ak sa rodičia nedohodnú na úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze.

33. Ustanovenia § 25 zákona o rodine, súd použije primerane aj konaní pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností. V súvislosti s rodičovskými právami a povinnosťami súd poukazuje na to, že sú to najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého

dieťaťa vyjadrené v ustanovení § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine s tým, že rodičia sú pri výkone rodičovských práv povinný chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Postavenie rodičov má svoj základ v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov môžu byť obmedzené a maloleté deti môžu byť od rodičov odlúčené proti ich vôli len rozhodnutím súdu na základe zákona.

34. Ostatným rozhodnutím súdu nebol pri zverení mal. do starostlivosti matky upravený styk otca s mal. s tým, že sa o tomto dohodnú. V konaní bolo preukázané, že pri realizácii styku otca s mal. prichádzalo ku konfliktom. Styk nebol realizovaný v súlade so záujmom maloletej, keď sa opakovane stalo, že otec priviezol mal. až v pondelok ráno, keď mala nastúpiť na vyučovanie. Mal. musela vstávať ráno o 05,00 hod., cesta z Q. trvala 1,5 hod. a stávalo sa, že zmeškala vyučovanie. Takúto realizáciu styku nie je možné ospravedlniť tvrdením otca, že „si chcel ešte s dieťaťom užiť nedeľu večer“. Otec neakceptuje diagnostikovanú poruchu mal. ADHD, pre ktorú má v škole individuálny výchovno-vzdelávací program. Súd má za to, že je v záujme mal., aby bol styk otca upravený rozhodnutím súdu s určením konkrétnych dní a hodín realizácie styku najmä, čo sa týka návratu mal. do domácnosti matky deň pred nástupom na vyučovanie, aby sa stihla pripraviť, ak sa nepripraví v domácnosti otca a ráno nevyneškáva prvú hodinu. Z uvedených dôvodov súd upravil styk otca s mal. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Rodičom nič nebráni v tom, aby si dohodli individuálne realizáciu styku nad rámec určený súdom s podmienkou, že táto úprava bude v záujme maloletej.

35. Podľa § 37 ods. 2 písm. b), ods. 7, 8 zákona o rodine <aspi://module='ASPI'&link='36/2005%20Z.z.%252337'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnil o svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia.

36. Najdôležitejším oprávnením a povinnosťou rodičov vo vzťahu k dieťaťu je zabezpečenie výchovy dieťaťa v najširšom slova zmysle. V tomto smere hovorí zákon o vymedzení obsahu rodičovskej zodpovednosti v starostlivosti o maloleté dieťa, v ktorom okrem zdravia dieťaťa, zahŕňa starostlivosť o všestranný vývoj, ako telesný, tak citový, rozumový a mravný. Pojem výchovy je tu teda chápaný podstatne širšie ako len osobná starostlivosť, ide o výchovu v najširšom slova zmysle. Všetky práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovskej zodpovednosti majú dlhodobý charakter, nevyčerpajú sa jednorazovým konaním rodiča.

37. Súd mal v konaní preukázané, že v starostlivosti o mal. neboli zistené žiadne nedostatky, mal. dobre prosperuje v škole, nie sú s ňou výchovné problémy. V konaní bolo aj preukázané, že matka žije v spoločnej domácnosti s partnerom, ktorý sa v roku 2020 dopustil trestnej činnosti a to prečinu nebezpečného vyhrážania závažnejším spôsobom a prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovanie s nimi. Bol vo výkone väzby a odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého výkonu trestu bol podmienčne prepustený v auguste 2021. Partner matky doteraz neabsolvoval uložené ochranné protialkoholické liečenie a protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou ako mu bolo uložené rozhodnutím súdu., keď podľa záverov znaleckého posudku bola u neho diagnostikovaná závislosť od kanabinoïdov a alkoholu. V konaní nebolo preukázané, že by osoba partnera matky negatívne vplývala na mal., ale súd má za to, že je potrebné aspoň podobu jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia realizovať výchovné opatrenie formou dohľadu a sledovať zabezpečovanie starostlivosti o mal., pomery v domácnosti, ktorá je výchovným prostredím pre maloletú. Súd preto nariadil nad výchovou mal. dohľad, ktorý bude vykonávať kolízny opatrovník s uložením povinnosti 1 x polročne podať súdu správu s výsledkami zistení v domácnosti matky. Súčasne súd uložil obom rodičom maloletej povinnosť spolupracovať s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí počas obdobia nariadeného výchovného opatrenia.

38. Podľa § 53 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. Podľa § 55 C.m.p., súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

40. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

41. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sa jedná o prípad, že by zákon ustanovoval inak a nebol ani podaný návrh na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523363'&ucin-k-dni='30.12.9999'>).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523365'&ucin-k-dni='30.12.9999'>

CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523365'&ucin-k-dni='30.12.9999'>).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523365'&ucin-k-dni='30.12.9999'>).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z.. Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému; aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní a aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému (§ 370 C.m.p.).